Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30954

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i (STÖÖ), bireylerin destekledikleri spor tak?mlar?na veya organizasyonlar?na duyduklar? psikolojik ba?lanma ve özde?le?me derecesini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Nejla Günay ve ?eyda Tiryaki taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekle?tirilen adaptasyon çal??mas?, ölçe?in tek boyutlu bir yap? sergiledi?ini ve 7 maddeden olu?tu?unu do?rulam??t?r. Ölçek, 8'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullanmakta olup, spor psikolojisi ve spor sosyolojisi alanlar?nda ara?t?rma yapmak için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenilirli?i sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, taraftar özde?le?mesi, psikometri, uyarlama, sosyal kimlik, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Nejla GÜNAY, ?eyda T?RYAK?.

Amaç

Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i'nin temel amac?, bir bireyin benlik kavram?n?n ne kadar?n?n destekledi?i spor tak?m?yla olan ili?kisi üzerinden tan?mland???n? belirlemektir. Bu özde?le?me düzeyi, taraftarlar?n davran??sal ç?kt?lar?n?, sadakatlerini, tüketim al??kanl?klar?n? ve tak?m ba?ar?lar?na veya ba?ar?s?zl?klar?na verdikleri duygusal tepkileri derinlemesine anlamak için kritik bir de?i?kendir.

Ölçek, Türkçe konu?an popülasyonlarda spor taraftarl??? ba?lam?nda sosyal psikolojik süreçleri inceleyen ara?t?rmac?lar için standardize edilmi?, güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlamaktad?r. Bu sayede, spor pazarlamas? stratejileri ve taraftar yönetim modelleri bilimsel verilerle desteklenebilmektedir.

Yap?

Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i, **tek boyutlu bir yap?** ölçmektedir. Bu yap?, bireyin bir spor tak?m?yla olan duygusal ve bili?sel ba??n?n gücünü ifade eden **Spor Taraftar? Özde?le?mesi** kavram?na odaklanmaktad?r. Bu kavram, sosyal kimlik teorisi çerçevesinde, ki?inin kendisini bir sosyal kategoriye (bu durumda, bir tak?m?n taraftar? olma) atfetmesi sonucu ortaya ç?kar.

Ölçek maddeleri, genellikle taraftarl?k rolünün ki?isel önemi, tak?m?n ba?ar?s?n?n ki?isel benlik üzerindeki yans?mas? ve tak?mla olan ili?kinin süreklili?i gibi özde?le?menin temel göstergelerini kapsamaktad?r. Adaptasyon çal??mas?, bu yap?n?n 7 madde ile güçlü bir ?ekilde temsil

ARABPSYCHOLOGY.COM

edilebildi?ini göstermi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek için **Temel Bile?enler Faktör Analizi** (TBFA) kullan?lm??t?r. Bu analizde faktör yükü e?i?i kabul edilerek yürütülen i?lemler sonucunda, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu olarak tek bir bile?enden olu?tu?u belirlenmi?tir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?i olu?turan 7 maddenin tamam?n?n bu tek faktör alt?nda yüksek yükler verdi?ini göstermi?tir. Bu tek faktörün, toplam varyans?n **%50.866**'s?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? güçlü ve saf bir ?ekilde temsil etti?inin önemli bir kan?t?d?r.

Güvenilirlik

Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i, hem iç tutarl?l?k hem de zamana ba?l? kararl?l?k aç?s?ndan yüksek güvenilirlik de?erleri sergilemi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???n? gösteren Cronbach Alfa katsay?s? **0.87** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir korelasyon içinde oldu?unu ve ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lan test-tekrar test güvenilirli?i çal??mas?nda ise katsay? **0.85** olarak bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon de?eri, ölçek sonuçlar?n?n farkl? zamanlarda uyguland???nda dahi tutarl? kald???n? ve ölçümün zamana kar?? dayan?kl? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, 2015 adaptasyon çal??mas?nda **Temel Bile?enler Faktör Analizi** kullan?larak incelenmi?tir. Analiz, 7 maddenin tamam?n?n faktör yükü e?ik de?erini kar??layarak tek bir faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu sonuç, ölçe?in yap?sal olarak güçlü ve tek boyutlu oldu?unu desteklemektedir.

Tek faktörlü yap?n?n toplam varyans? aç?klama yüzdesi **%50.866** olarak belirlenmi?tir. Bu bulgu, Spor Taraftar? Özde?le?mesi yap?s?n?n ölçek taraf?ndan ba?ar?yla yakaland???n? ve ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir temele sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Toplam 7 madde içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Maddelerin Derecelendirilmesi: 8'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor taraftarlar?

Ya? Grubu: Spesifik ya? grubu belirtilmemi?tir; genel olarak yeti?kin ve ergen popülasyonlara uygulanabilir.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? Türkiye'deki spor izleyicileri üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: spor-taraftari-ozdeslesme-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Spor, özde?le?me, taraftar, sosyal kimlik, psikometri, Cronbach Alfa, faktör analizi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nejla GÜNAY

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: gunaynejla@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kurum bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2015

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Nejla GÜNAY ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Referanslar

Günay, N. ve Tiryaki, ? . (2015). Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?inin (STÖÖ) geçerlik Ve güvenirlik çal??mas?. *Spor Bilimleri Dergisi, 14* (1), 14-26.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Spor Taraftar? Özde?le?me Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM